

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱհՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 25-ԻՆ՝ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ ԵՎ 2008 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՍԻ 19-ԻՆ՝ ԹԵՂՐԱՎԱՐՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԱՐԱՔՍ ԳԵՏԻ ՀԻԴՐՈԷՆԵՐԳԵՏԻԿ ՆԱԽԱԳԾԻ ՈՒԽՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԻՐԱՆԻ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱհՄԱՆԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԴՅՈՒՐԱՑՄԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱհՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱԽԱՆԱԿՆԵՐՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ՝

Զաղ. Երեւան

17 փետրվարի 2009թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Վ. Հովհաննիսյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Դ. Դանիելյանի, Ֆ. Թոխյանի (գեկուցող), Զ. Ղուկասյանի, Ռ. Նազարյանի, Ռ. Պապյանի, Վ. Պողոսյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 2-րդ կետի, 101 հոդվածի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72 հոդվածների,

դրնբաց դադարական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2008 թվականի հունիսի 25-ին՝ Երեւանում եւ 2008 թվականի հուլիսի 19-ին Թեհրանում սպորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության կառավարության միջև Արաքս գետի հիդրոէներգետիկ նախագծի ուսումնասիրության եւ իրականացման շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության սահմանային երթեւեկության դյուրացման կանոնակարգում ամրագրված պարբավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի դիմումը սահմանադրական դատարան:

Ուսումնասիրելով սույն գործով գեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի ներկայացուցիչ՝ Ռ Էներգետիկայի եւ բնական պաշարների նախարարի փեղակալ Ա. Սիմոնյանի բացաբրությունները, հետազոտելով կանոնակարգը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ**.

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության կառավարության միջև Արաք գետի հիդրոէներգետիկ նախագծի ուսումնասիրության եւ իրականացման շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության սահմանային երթեւեկության դյուրացման կանոնակարգն սպորագրվել է 2008 թվականի հունիսի 25-ին Երեւանում եւ 2008 թվականի հուլիսի 19-ին Թեհրանում՝ երթեւեկությունը եւ Արաք գետը հագելը դյուրացնելու, ինչպես նաև ուսումնասիրության դարաձբում ժամանակավոր բնակության վայրերի, վարարումները կանխելու համար նախադասված կառույցների եւ հիդրոէներգիայի օգբագործման համար նախադասված դարաձբների հիմնումը՝ հիդրոէկոֆրակայանների նախագծումն ու կառուցումն իրականացնելու համար համապատասխան պայմաններ սպեղծելու նպատակով:

2. Կանոնակարգով Հայաստանի Հանրապետությունն սրանձնում է, մասնավորապես, հետեւյալ պարբակորությունները.

- Շինարարության ընթացքում Հայաստանի եւ Իրանի դարաձբներում առանձնացնել երկու ընդհանուր գործիներ: Երաշխավորել, որ այդ գործիների սահմանագծման համապատասխան աշխագույններն ավարտվեն կանոնակարգի ուժի մեջ մտնելուց հետո մեկ ամսվա ընթացքում:

- Իրականացնել երթեւեկության դյուրացումներ շինարարության ընթացքում Հայաստանի եւ Իրանի դարաձբներում Հայաստանի Հանրապետության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության սահմանապահ մարմինների կողմից առանձնացված երկու ընդհանուր գործիներում: Ընդհանուր գործիների մուտքի եւ ելքի մոտք փեղակայել սահմանապահների կողմից հսկող անցակեցելու:

- Երաշխավորել Արաք գետի հիդրոէկոֆրակայանների նախագծման եւ կառուցման աշխագույններում ներգրավվող մասնագետների եւ բանվորների

երթեւեկության, Հայաստանի Հանրապետության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության սահմանը հապող փոխադրամիջոցների, սարքավորումների, շինանյութերի եւ շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ այլ պարագաների փոխադրման դյուրացումները:

- Հիդրոէլեկտրակայանների նախագծման ու կառուցման ընթացքում աշխարանքներն իրականացնող մասնագետներին եւ բանվորներին դրամադրել անցագործ՝ կանոնակարգով նախադեսված կարգով:

- Ռոգալ իր դաշտի սահմաններում ժամանակավոր բնակության վայրերի, վարարումները կանխելու համար նախադեսված կառույցների եւ հիդրոէլերգիայի օգտագործման համար նախադեսված դաշտերի ուսումնասիրության, նախագծման, պարագանական ու կառուցման հետ կապված ծախսերը:

3. Կանոնակարգի հայերեն, պարսկերեն, անգլերեն գրեստերը հավասարազոր են: Մեկնաբանման ընթացքում դաշտայինություն առաջանալու դեպքում գերակայում է անգլերեն գրեստը:

4. Կանոնակարգն ուժի մեջ կմտնի Կողմերի ներպետական օրենսդրությամբ նախադեսված անհրաժեշտ ընթացակարգերն ավարտելու մասին վերջին ծանուցումը դիվանագիտական ուղիներով սպանալու օրվանից եւ ուժի մեջ կմնա մինչեւ Վրասի հիդրոէլեկտրակայանի շահագործման վերջնական հանձնման մասին հայդրարության կազմումը Հայաստանի Հանրապետության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության կառավարական հանձնաժողովների կողմից:

5. Համաձայնագրում ամրագրված դրույթները համահունչ են ՀՀ Սահմանադրության 9 հոդվածին եւ բխում են միջազգային փոխահավելք համագործակցության հասպարման սահմանադրական սկզբունքներից:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100 հոդվածի 2-րդ կետով, 102 հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դադարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63 եւ 64 հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դադարանը **ՈՐՈՇԵՑ**.

1. 2008 թվականի հունիսի 25-ին՝ Երեւանում եւ 2008 թվականի հուլիսի 19-ին Թեհրանում սպորագնված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության կառավարության միջեւ Վրաս գետի հիդրոէլերգելիկ նախագծի ուսումնասիրության եւ իրականացման շրջանակներում

Նայասպանի Հանրապետության եւ Իրանի Իսլամական Հանրապետության սահմանային երթևեկության դյուրացման կանոնակարգում ամրագրված պարբակորությունները համապատասխանում են Նայասպանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայասպանի Հանրապետության Սահմանադրության 102 հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում իրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՌՈՂ

Վ. ՇՈՎՃԱՆՆԻՍՅԱՆ

17 փետրվարի 2009 թվականի
ՄԴՈ- 788